

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Sręda 2. d.

Grudna 1797.

Nro. 96.

Lublana

En tekari je peršhel is Berlina prájsoviga seđal-
sha na Dunaj k'moškovitiškemu ministru, s'pis-
mam de Prajsavski Kral Fridrih Vilhelma je saręs
umerel sheštnajši dan mešeza Listagnoja.

Markese Gallo neapolski minister inu pos-
lanik per svitlimu Zesarju je postavlen od nea-
polskiga Krala sa nameštniga Krala v' Sizilii. On
je pomagat našh mir s'franzosam delati; sedaj
je na Dunaji, v' kratkim pojde domu na to svo-
jo imenitno flushbo.

Mir

Mir med franzosam inu nemskim kraljestvam so imeli delat sazheti ta teden v' srredo; pooblasteni so se shi soshli, inu vse je perpravleno.

Angleski Kral je dal vun odperto pisimo, de bode vojsko s' franzosam nadalaj pelal, ker ni mogel sa mir sglihat, Anglesi se perpravljajo pridit s' barkam v' fred-deshelno morje; v'Tofkanii kupujejo shivesh sa svoje mornarje.

Bonaparte je pooblasten mir glihat tudi na nemskim. Nash mir so v' Parisi poterdili po vernih dush ta dan tudi ti 250. starishi.

Dunej 22. Lislagnoja.

Nih zefarska Svitlost so pervolili, de se bode ena fabrika naredila tukaj na Dunaji sa vse shlaht shgane vina, vode, jeshi, rosolio, inu duhove. To fabriko bo imel Vinzenz Hemmer, kateri se na take dela dobro sastopi, inu mnoge forte perpravo ima. Nih Svitlost so ti fabriki posbne pravize inu perpushenja dovolili, kakor ih druge fabrike ushivajo; sato, de se bode sku-si domazho pridnost doma perdelalo, kar od drugot drago kupujemo.

Lashko.

Nashanje od miru med Zefarjam inu fran-zosam je povsod ludi silno rasveselilo,

Namesti generala Serrurier je pershel v' Benedke general Bernadotte, inu oblast je le v' sol-daskeh rokah.

Mir s' zefarškim dvorani je per franžoski armadi na laškimi deſeti dan Liſtagnoja oſnanen bil. Ufa franžoska vojska ſe iſ laškiga pruti domu napravla,

Drugi dan Liſtagnoja je Bonaparte v' Majland perſhel; Ię nekaj malo zhaſa je imel tam oſtati, inu potle v' Raſtadt hiteti, ker ſe bodo piſma napruti iſmenjala, v' katerih bode mir od Zefarja inu od franžosa s' laſtno roko podpisan inu poterjen.

Ker ſo Shvajzarji ſamudili, glihanje deſlat, inu ſe pred generalam Bonaparte ſaſtopit, kar je tri nih deſhele ſadevalo; je Bonaparte tem okrajnam perſodil, perſodil, de bodo na nih proſhno s' zifaſpinski republiko ſdruſheni. To ſo tri majhine okrajne po imeni: Veltelino, Kiavenna, inu Bormio,

Franžoska.

Svet tih ſtarifſhij je iſrozhil ſedmim moſhem, de imajo v' Vidmi narejeni mir pregledat, al je ſa poterdit, al ne. Ti moſhje ſo ga ſa dobra ſpoſnali, inu berſh drugi dan po vſih Svc, tih je bil od ſbiraliſha tih ſtarifſhij poterjen.

En naſh novizar piſhe, de general Bonaparte je oblaſt prejel s' dvema drugima tovarſham ſa mir s' nemſkim zefarſtvam v' meſti Raſtadt glihat; ta dva tovarſha ſta Treillhard inu Bonniers, katęra ſta s' anglesmi v' meſti Lille glihala ſa;

sa skrivniga pisarja grēde s'nimi deshelan Rosenstiel.

Vse govori od vojske super anglese; po brodih se perpravljajo k'ti vojski, inu general Berthier je rekel, de ni nemogozhe v' Anglii na suho stopit, okolih je teshko. Ker so nas Portugalzi sa norza imeli, inu niso mir poterdili, se bomo nad nimi moshtuvali, inu general Masse-na pojde s' mozhno vojsko fkusi Shpanio nad Portugal.

Eden tih petsto je v'sbiralishti 1. dan Listagnoja govoril: Mi imamo prevezh postav: sazhetniiki so ih naredili 3,481. Postave delovzi so ih naredili 2,190. Sbor pa 15,414. inu sbiralishe 1,139. Ako se ukup srajta, je vsih ukas dva inu dvajset jesar, dva sto inu shtirnajst; per v-fim tim je nashe deshelno gospodarstvo flabo, pravize smeshane, inu mi nevemo, koga bi bogali. Menimo, de smo prosti; al prostosti ni, kir ni pametneh postav. Treba je to shtreno sravnat, inu to kolobozio v' versto djat. Do sedaj smo se le klali med seboj, inu eden drugimu saderge stavili; al sa naprej bo treba majn govorit inu upiti; vezh pa mislit inu sturiti.

Anglia.

Kral je osnanil, de more vojska s' franco-sam dalaj terpeti, ker se ni mogel na eno pametno visho sastopit.

Trideseti dan Kosaperska so peršle pisma is Parisa v' London, de je mir med svitlim Zesarjam inu med franzosam sturjen.

Kral je šhel admirala Dunkan obiskat, mu bode opasal en drag mezh, inu na 10. dan Listagnoja bode v' Londoni duhovno opravilo v' S. Pavla zirkvi sa sahvalo unidaniga premagovanja na morji zhes hollendarje.

No vojfki ujetih nebudemo sedaj menovali; gre nekaj krisham med nami inu bomo zhakali, dokler se ta rezh pogliha.

Holland.

Prajsovski poslanik Baron Bielefeld se je pertoshil per hollendarfkimu sboru, zhes to, de je en nov zol na ladie postavljen, katere pridejo is Ostfriesland v' Grëningen. Sbor je to rezh dal zhes enim Komisarjam, de naj svet sture, kaj je v' ti rezhni prav.

Enkatere hollandfke mesta so se pertoshile, de so franzosi po Niederlandi tudi novo dazio naloshili na barke inu ladie, katere is Hollanda ke hodio; ta naklada je 50. soldov ed vsake tonne blaga, katëra se po vodah inu grabnih v' Niederlandi prepële. Tudi ta rezh je Komisarjam isrozhena, de naj svet zhes no naredë.

Shvedsko.

Sadni dan Kosaperska je Kraliza v' Stokholm v' svoj kralëvi dvor upelana. Prozësia je
bi e

bila velika inu is dvajset rasdelkov. Kraljeva nevesta je sedela v' eni lepi dragi kozhii. Dva eskadrona Husarjov sta jedsila naprej, eden pa narsadaj. Na velikim tergi so prejeli Kralizo mestni Gospod inu petdeset narstarišhjih mestnanov. Hod je bil dershan skus ene nalash napravlene zhasne urata, musika je vedno brenkala. Kader pride Kraliza pred palast, so 128. kratov ustrelili is shtukov. Na pragi, kader je is kozhie stopila, so jo prejeli Kral, oba negovo striza, kraljeva gospoda, inu vsi narvishi gospodje; jo pelejo narpred h' Kralizi vedovi, inu materi tiga Krala; tam so vse velike gospe ukup sbrane bile, inu na nevesto zhakale. Potle jo pelejo v' ne lastne hifhe, ker bo prebivala. She taisti vezher je bila poroka s' vso mogozho zhasijo; po tem vezherja, pleš, inu rasveselenje; drugi dan so frezho voshili, inu ozhitno kosilo imeli.

Povédanje od slovenskiga jezika.

Sedaj bomo govorili od lastnost, katere so Slovenci snotraj v' duhu imeli. Od nekidaj so zhutili svojo mozh, inu so se sovrasnikam serzhno branili. Vezhkrat so bili premagani, al nikol niso sgubili prave lubesni pruti svoji domovini. She danashni dan svojo lastno deshelo silno lubio, inu so perpravleni, se sa njo potegniti, ako bi sovrasnik njo poshrjeti shugal.

Noben Slovenez neapusti rad tih svojih, rajshi je doma, teshko ga je spraviti, de bi shel na ptuje prebivat; slovenska lubesen pruti domu

domu je dostikrat prevelika, de neradi grędejo v' shold, ne kakor nęmzi, kateri na leta v' soldate hodio pod ptuje Krale. Kraj ez pa negręde drugam pod oroshje, kakor le famo sa domazhe deshele.

De so Krajnzi serzhni v' boju bili, inu de so she sedaj; ni tręba dvojiti; kęr se vę; kako serzhno so nękidaj se zhes Turka bojovali. Ob sedajnim zhafi pa offizirji krajnze hvalio, de so narbolshi soldatje, kader se enkrat pervadio.

Po Kristusovim rojstvi v' leti 595. je en Kan tih Avarov eniga sovrashniga ludstva flovenze otel premagat, inu je flovenškimu Knęsu Lavrita sapovędoval, de se mu ima poduręzhi, al ta je unimu odgovoril rekozh: kateri zhlovek pod milim Bogam je v' stani naf premagat? Mli smo vajeni ptuje deshele pod se spraviti, ne pa nafhe lastne sgublovat. Premagovali bomo, dokler bode kej vojske inu kej mezha na svęti. „

Vmerli so v' Lublani.

24. dan Listagnoja.

Maria Guternik, udova, 63. l. sa sidam N. 253.

Amalia Langer, 6. l. v' Gradishi Nro. 75.

Mertvi rojen sin Floriana Shkofar, zhevlarja na predmęstji Nro. 29.

Staro leto gręde h' konzi, prizhiozhe Novize se tedaj perporozhajo svojim perjatelam dalaj sa perhodno novo leto, de naj ih she sana-
prej

prej podperajo. Kateri ih jemlejo, so prosheni, de plazhilo sa pol leta poshlejo; inu kateri ih shele na novizh dobivat, naj svoje imena napo vejo. Po poshti prejete velajo 3. fl. skusi pol leta, ali pa 6. fl. skusi zelo leto. Na domu pa 1. fl. 30. kr. ali sa vse leto 3. fl.

Joan. Fridrih Eger,
natiskaviz v' Lublani na Po-
lanah Nro. 3.

Gospod Humelnov del na Jilovzi pod Lu-
blano je naprodaj ali zel al narasen na kosce.
Ima lepo seno, inu nastelo, inu je 21 1/2. johov
velik. En kos je velik 3. johe inu 1163. □ se-
shenov. Drugi kos 5. Johov 890 □ feshenov.
tretji kos 12. johov 91. □ feshenov; na
tim stoje svifli. Zhe je prevelik, se sna tudi
na dvoje rasdeliti, inu kupiti.

Ako bi kdo meril inu najdel, de ni popol-
noma 21. johov, ta more pomislit, de je okoli
dva tavshent feshenov podelanih v' grabne, ka-
teri so po shtir inu po tri zhevle shiroki.

Sadne tri leta sim natiskoval eno pratiko s'
imenam: VELIKI KALENDER; al nisim mogel
is hajat, je bila ludem predraga; satorej bodem
eno majhino pratiko pod inenam: MALA PRA-
TIKA namesti une velike vundal. Ona je tako
majhina, de se lahko v' arshati nosi, na sledn
dan stoji en Svetnik, ima uganke, inu nekate-
re perstavke. Sedaj se she naprodaj dobí. Per-
porozhim to mojo perloshno nosno pratiko, ker
je lepa, dobri kup, inu sa per sebi vedno nosit
perpravna.

Joan. Fridrih Eger, natiskaviz.